

Маріупольський
університет

ПРОГРАМА

вступних випробувань на 2023 рік

для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія ОПП «Переклад (англійська, німецька)»

Програма вступних випробувань на 2023 рік для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія ОПП «Переклад (англійська, німецька)». Київ : МДУ, 2023. – 10 с.

Укладачі:

Пефтієва О. Ф. , к.ф.н., доцент кафедри ПФ,
Гайдук Н.А., к.ф.н., доцент кафедри ПФ,
Тарапатов М.М., старший викладач кафедри ПФ.

Рецензенти:

Лабецька Ю.Б., к.філол.н., доцент, в.о. зав.кафедри грецької філології
Бодик О.П., к.філол.н., доцент, в.о. зав.кафедри англійської філології

Програма вступних випробувань на 2023 рік для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035.041 «Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно)», ОП «Філологія. Переклад (англійська, німецька)» містить основні вимоги до складання письмового екзамену, критерії оцінювання відповіді, перелік рекомендованої літератури.

Програма затверджена на засіданні кафедри прикладної філології
Протокол № 8 від 18 квітня 2023 р.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ІСПИТУ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 035 ФІЛОЛОГІЯ ОПП «ПЕРЕКЛАД (АНГЛІЙСЬКА, НІМЕЦЬКА)»	4
РОЗДІЛ 2. ПРОГРАМА ФАХОВОЇ СПІВБЕСІДИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 035 ФІЛОЛОГІЯ ОПП «ПЕРЕКЛАД (АНГЛІЙСЬКА, НІМЕЦЬКА)» ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ НА БАЗІ ДИПЛОМА МАГІСТРА (СПЕЦІАЛІСТА) ЗА КОШТИ ФІЗИЧНИХ ТА/АБО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ	7
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	10

РОЗДІЛ 1.
ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ІСПИТУ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО
(МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
035 ФІЛОЛОГІЯ ОПП «ПЕРЕКЛАД (АНГЛІЙСЬКА, НІМЕЦЬКА)»

1.1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Формою вступних випробувань здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія ОПП «Переклад (англійська, німецька)» є фаховий екзамен у письмовій формі із використанням інформаційно-комунікаційних технологій Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram, Google Meet тощо та навчального порталу Moodle МДУ протягом 2 годин.

Загальні вимоги до вступників:

- наявність ступеня бакалавра або диплома спеціаліста;
- відповідний рівень професійної підготовки, який перевіряється при перехресному вступі на вступній співбесіді за спеціальністю;
- певний рівень результатів студентської наукової підготовки, яка підтверджується нагородами та участю в конференціях, друкованими роботами, оцінкою стажування за кордоном тощо;
- повинні володіти орфоепічною, лексичною та граматичною нормами основної іноземної та української мов, вміти правильно реалізовувати ці норми в різних видах мовленнєвої діяльності та в різних комунікативних ситуаціях, володіти практичними знаннями, навичками та вміннями, необхідними для роботи перекладача.

На підставі представлених документів формується рейтинг вступників на ОС «Магістр», на підстав якого вступники проходять конкурсний відбір.

1.2. ВИМОГИ ДО ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ІСПИТУ З ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ З
ОСНОВНОЇ (АНГЛІЙСЬКОЇ) МОВИ

Екзамен з практики перекладу з основної (англійської) мови передбачає з'ясування та оцінку знань та вмінь, необхідних для навчання на освітньому ступені «Магістр».

Той, хто складає вступний тест, повинен продемонструвати:

- вільне володіння основною іноземною мовою, систему знань про мову взагалі, тобто з фонетики, лексики, словотвору, морфології, синтаксису, з основ стилістики іншомовного тексту;
- мовленнєву компетенцію, яка передбачає володіння способами формування та формулювання думок на іноземній мові, реалізації мовної норми у різних видах мовленнєвої діяльності, комунікативних ситуаціях і сферах спілкування;
- вміння та навички користування базовим словником в обсязі програмних вимог (близько 4900-5000 лексичних одиниць) та вживати їх в письмовій формі;
- вміння письмового перекладу з громадсько-політичної тематики;
- вміння письмового перекладу з науково-технічної тематики.

1.3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ІСПИТУ З ПРАКТИКИ
ПЕРЕКЛАДУ

ЗРАЗОК БІЛЕТУ

1. Перше питання. Виконайте письмовий громадсько-політичний переклад тексту з української мови на англійську.

За тих часів, коли всі великі європейські держави мали своїх спадкових монархів, сама

ідея існування президента з обмеженим терміном перебування на посаді видавалася революційною. Та Конституція, прийнята 1787 року, надала Президентові виконавчу владу, й так це лишається і донині. Конституція передбачає також вибори віце-президента, який має обійняти президентську посаду в разі смерті Президента, його відставки чи неспроможності виконувати обов'язки. Хоча Конституція досить докладно розтлумачує обов'язки та повноваження Президента, вона не делегує якихось особливих виконавчих повноважень віцепрезидентів, 14-ти членам Кабінету (до числа яких входять голови федеральних міністерств) чи іншим федеральним урядовцям.

Делегат Бенджамін Франклін наполягав на прийнятті подібної системи Сполученими Штатами. Більше того, чимало делегатів і досі не могли забути кривд, спричинених зловживаннями виконавчої влади, коли вона була повністю зосереджена в руках Британської Корони, тому вони остерігалися сильного президентства. Однак прихильники єдиного Президента, який має діяти як частина ретельно продуманої системи стримувань і противаг, здобули тоді перемогу.

2. Друге питання. Виконайте письмовий науково-технічний переклад тексту з англійської мови на українську.

Many of the developments in iron and steel production originated in Europe, including Britain, among them physical concentration of ore, cold-pressure welding, forge welding, the use of electrolysis and electrometallurgy in general, selective dissolution of ore as a basis of hydrometallurgy, open-mould casting and pyrometallurgy on the whole, the electric arc application and the atomic hydrogen flame process, oxidation, alloying, ore decomposition, miscibility and immiscibility of solutions and many others.

The British Iron and Steel Corporation (BISC) accounts for about 80% of Britain's steel production by volume and is one of the world's largest steel producing companies. The basic oxygen process is now used for bulk steel production with the electric arc process for more specialized tasks. The traditional open-hearth process disappeared in 1980s.

Because of the world-wide oversupply of steel, the BISC had to accelerate the closure of the older steelworks and reduce capacity of other works. Rationalization of the industry has involved some transfers of assets between BSC and the private sector and the closure in both sectors of the plants which cannot be made profitable.

British producers' deliveries of finished steel completely meet the home industry demand and about 30% percent of the total output is exported. The private sector is particularly strong in the manufacture of more specialized steels and of limited products for the engineering industry.

1.4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ІСПИТУ З ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ

Оцінювання фахового вступного іспиту здійснюється за 200-бальною шкалою (від 0 до 200 балів). Мінімальна кількість балів – 0. Максимальна кількість балів – 200. Прохідний бал – 130.

Шкала оцінювання

«незадовільно»	0 – 129	Вступник розрізняє об'єкти вивчення. Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. Вступник відтворює лише частину навчального матеріалу; виконує елементарні завдання.
«задовільно»	130 – 149	Вступник здатний до відтворення основного

		навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію. Вступник відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правила, визначення, поняття.. Вступник виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
«добре»	150 – 179	Вступник правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії . Знання вступника є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і містить певні неточності. Вступник добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
«відмінно»	180 – 200	Вступник має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення. Вступник має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, вміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Вступник має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

РОЗДІЛ 2.
ПРОГРАМА ФАХОВОЇ СПІВБЕСІДИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО
(МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
035 ФІЛОЛОГІЯ ОПП «ПЕРЕКЛАД (АНГЛІЙСЬКА, НІМЕЦЬКА)» ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ
ВСТУПАЮТЬ НА БАЗІ ДИПЛОМА МАГІСТРА (СПЕЦІАЛІСТА) ЗА КОШТИ
ФІЗИЧНИХ ТА/АБО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

2.1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Індивідуальна усна співбесіда для здобуття освітнього ступеня Магістр за спеціальністю 035 Філологія ОПП «Переклад (англійська, німецька)» на базі диплому ОС Магістр та ОКР Спеціаліст відбувається в онлайн-форматі із використанням інформаційно-комунікаційних технологій Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram, Google Meet. Загальні вимоги до вступників:

- наявність диплома магістра або спеціаліста;
- певний рівень результатів студентської наукової підготовки, яка підтверджується нагородами та участю в конференціях, друкованими роботами, оцінкою стажування за кордоном тощо;
- повинні володіти орфоепічною, лексичною та граматичною нормами основної іноземної та української мов, вміти правильно реалізовувати ці норми в різних видах мовленнєвої діяльності та в різних комунікативних ситуаціях, володіти практичними знаннями, навичками та вміннями, необхідними для роботи перекладача.

На підставі представлених документів формується рейтинг вступників на ОС «Магістр», на підстав якого вступники проходять конкурсний відбір.

2.2. ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ ІЗ СТУДЕНТАМИ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ НА
НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «035.041 ФІЛОЛОГІЯ. ГЕРМАНСЬКІ МОВИ
ТА ЛІТЕРАТУРИ (ПЕРЕКЛАД ВКЛЮЧНО). ПЕРЕКЛАД (АНГЛІЙСЬКА,
НІМЕЦЬКА)» ОС «МАГІСТР»

Співбесіда з теорії та практики перекладу з основної іноземної (англійської) мови є вимогою для поновлення на навчання за вище визначеним рівнем.

Для проведення співбесіди створюється державна атестаційна комісія у складі голови, членів комісії та екзаменаторів. Комісія створюється щорічно і діє протягом року.

Програма розрахована на студентів, які здобули освіту за денною формою навчання.

Співбесіда з теорії та практики з основної (англійської) мови передбачає з'ясування та оцінку знань та вмінь, необхідних для навчання на ОС «Магістр».

Той, хто складає тест повинен продемонструвати:

- вільне володіння основною іноземною мовою, систему знань про мову взагалі, тобто з фонетики, лексики, словотвору, морфології, синтаксису, з основ стилістики іншомовного тексту;
- мовленнєву компетенцію, яка передбачає володіння способами формування та формулювання думок на іноземній мові, реалізації мовної норми у різних видах мовленнєвої діяльності, комунікативних ситуаціях і сферах спілкування;
- вміння та навички користування базовим словником в обсязі програмних вимог (близько 4900-5000 лексичних одиниць) та вживати його в усній формі в продуктивному та рецептивному видах мовленнєвої діяльності.

ОРІЄНТОВАНА ПРОБЛЕМАТИКА ТЕМ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ:

1. A friend of yours is coming this afternoon. You are too busy to meet him at the station. Ask your colleague to do it for you giving a detail description of your friend's appearance.
2. Give a detailed description of your last visit to a gallery or a museum and share your impressions with a colleague.
3. "To smoke or not to smoke" – that is the question.
4. Dwell on the pros and cons of vegetarianism.
5. You are both members of Greenpeace. Discuss with your partner global environmental concerns of the day.
6. Present your proposals to reduce juvenile violence.
7. What is the purpose of state punishment?
8. What sort of programs do you find offensive?
9. Does television expose children to violence and sex only?
10. Books versus computers.
11. Choosing a career is not as easy as it looks.
12. Women deserve well-paying meaningful jobs.
13. Married life is not a bed of roses.
14. The impact of social changes in modern society on family life.
15. Emancipation: good or evil?

2.3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання індивідуальної усної співбесіди здійснюється за 200-бальною шкалою (від 0 до 200 балів). Максимальна кількість балів – 200. Прохідний бал – 100.

Відповідь вступника зараховується в наступних випадках:

- Відповідь на питання розкрито в повному обсязі, викладено в логічній послідовності, зроблено правильні висновки.
- розкрито в повному обсязі, але матеріал викладено в недостатній логічній послідовності або зроблені неправильні висновки.
- Відповідь на питання розкрито не в повному обсязі, зроблені незначні помилки.

За результатами співбесіди відповідь вступника не зараховується, якщо демонструється низький рівень володіння предметом.

«незараховано»	0 – 99	0 – 99	Вступник розрізняє об'єкти вивчення. Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. Вступник відтворює лише частину навчального матеріалу; виконує елементарні завдання.
«зараховано»	100 – 139	100-109	Вступник здатний до часткового відтворення основного навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію.
		110-119	Вступник відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять,
		120-129	Вступник виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, може сформулювати правила, визначення, поняття. Відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена.

		130-139	Вступник відтворює навчальний матеріал, може сформулювати правила, визначення, поняття. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
140 – 179		140-149	Вступник правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
		150-159	Знання вступника є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами,
		160-169	Вступник достатньо володіє вивченим матеріалом, може робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і містить певні неточності.
		170-179	Вступник добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
180 – 200		180-189	Вступник має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
		190-194	Вступник має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, вміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
		195-200	Вступник має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Теорія перекладу

1. Акуленко В. В. Вопросы интернационализации словарного состава языка / В.В Акуленко, под ред. А. В. Федорова. – Х. : Издательство Харьковского университета, 1972. – 215 с.
2. Комиссаров В.Н. Теория перевода (лингвистические аспекты) : Учеб.для ин-тов и фак. иностр. яз. / В.Н. Комиссаров. – М. : Высш. шк., 1990. – 253 с.
3. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : Підручник / І.В. Корунець. – Вінниця : Нова Книга, 2003. – 448 с.
4. Влахов С. Непереводимое в переводе / С. Влахов, С. Флорин. – М. : Международные отношения, 1980. – 343 с.
5. Корунець І.В. Нарис з історії західноєвропейського та українського перекладу / І.В. Корунець. – К.: КДЛУ, 2000. – 86 с.
6. Рецкер, Я.И. Теория перевода и переводческая практика : Очерки лингвистической теории перевода / Я.И. Рецкер. – 2-е изд., стереотип. – Москва : Р. Валент, 2007. – 240 с.
7. Семенец О.Е. История перевода / О.Е. Семенец, А.Н Панасьев. – К. : Либідь, 1989. – 296 с.
8. Федоров А. В. Основы общей теории перевода (лингвистические проблемы) : Учеб. пособие. – 5-е изд. – СПб.: Филологический факультет СПбГУ; М.: Издательский Дом, 2002. – 416 с.
9. Коваль Ю. Теорія і практика перекладу / О. Чердиченко, Ю. Коваль. – К. : Либідь, 1995. – 320 с.

Практика перекладу

1. Англійська мова для магістрів з міжнародних відносин. Україна та міжнародні організації. Двостороннє співробітництво України [Текст] : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Шепітько С. В. [та ін.] ; за ред. Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. — Вінниця : Нова Книга, 2012. — 271 с.
2. Переклад англійської громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини [Текст] : посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. М. Черноватий [и др.] ; ред. Л. М. Черноватий, В. І. Карабан. — Вінниця : Нова Книга, 2006. — 272 с.
3. Переклад англійської громадсько-політичної літератури. Система державного управління США [Текст] : навч. посіб. для студ. вищих закл. / Л. М. Черноватий [та ін.] ; ред. Л. М. Черноватий, В. І. Карабан. — Вінниця : Нова Книга, 2006. — 399 с.
4. Перекладацький скоропис [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., що навчаються за спец. "Переклад" / О. В. Ребрій ; під ред. д-ра пед. наук Л. М. Черноватого, д-ра філол. наук В. І. Карабана. — Вінниця : Поділля-2000, 2002. — 110 с.
5. Пронина Р.Ф. Пособие по переводу английской научно-технической литературы / Р.Ф. Пронина. – М. : Высшая школа, 1973. – 198 с.